

Popęd

Wewnętrzne źródło działania osobnika

Wynik pobudzenia struktur mózgowych uruchamiających aktywność organizmu

Ukierunkowanie na zaspokojenie pewnej potrzeby biologicznej lub usunięcie wpływu szkodliwego czynnika

Pojęcie popędu jest teoretycznym konstruktem. Argumenty na rzecz posługiwania się nim:

- Zmiana progów reakcji na bodziec
- Zachowania spontaniczne
- Czynności grupujące się w czasie

Potrzeba biologiczna

Fizjologiczny stan organizmu, będący odchyleniem od **homeostazy** lub **optimum etologicznego**

Wynika z braku lub nadmiaru danego czynnika

Metody badania motywacji

Metody etologiczne- prowadzą do rozpoznania zachowań w naturalnym środowisku	Behawioralne metody laboratoryjne- motywacja mierzona m.in. za pomocą wyuczonych zachowań
--	---

Metody badania motywacji (cont)

- Pomiar intensywności **zachowań apetycyjnych**- np. jak szybko pies biegnie do miski

- Pomiar natężenia działań spełniających
- Pomiar wrażliwości na bodziec kluczowy
- Pomiar szybkości uczenia się zadania- np. skrzynka Skinnera

Nieobiektywne

- Popęlanie błędnego koła
- Zamiast mówienia o popędzie (np. pies szybko je bo jest głodny) lepiej mówić o obserwowalnych danych (pies szybko je, bo nie jadł od 24godzin)

Zasada Hinde- tendencja do danego typu zachowania zmienia się wolniej niż zachowanie, więc dwie reakcje behawioralne sąsiadujące ze sobą w czasie mają wspólną przyczynę.

Frans de Wall- zarzut w stronę behawiorystów, głodzących zwierzęta w celu zmotywowania ich do uczenia. Zadaje on pytanie, czy głód nie obniża zdolności uczenia się.

Taksonomia popędów

Ze względu na stosunek organizmu do źródła bodźca

- **Apetytywne (+)**- prowadzące do kontaktu z bodźcami atrakcyjnymi (np. woda)
- **Awersyjne (-)**- prowadzące do usuwania się organizmu spod działania przykrego bodźca (np. ból)

Według lokalizacji działania bodźca

- **Endogenne** (wewnątrzpochodne)- mechanizmy mózgowie pobudzone przez **czynniki humoralne** (wewnętrzne)
- **Egzogenne** (zewnątrzpochodne)- mechanizmy mózgowie pobudzone przez **bodźce eksteroceptywne** (zewnętrzne)

W zależności od dziedziczności/ wyuczenia

- **Wrodzone** (pierwotne)- odziedziczone i zawsze występujące w danej sytuacji
- **Nabyte** (wtórne)- powstałe przez warunkowanie w toku doświadczenia

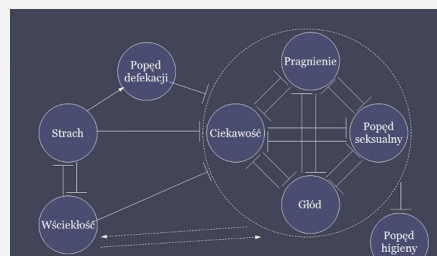
Relacje między popędami

- Hamowanie (Strach i wściekłość)
- Pobudzenie (Strach i defekacja)
- Torowanie (Popęd seksualny i wściekłość)

Hierarchia popędów:

1. Wściekłość, strach, popęd defekacji
2. Pragnienie, ciekawość, głód, popęd seksualny
3. Popęd higieny

Relacje między popędami

By KontoDoNauki

cheatography.com/kontodonauki/

Published 27th June, 2023.

Last updated 5th September, 2023.

Page 1 of 2.

Sponsored by **Readable.com**

Measure your website readability!

<https://readable.com>

Konflikty popędów

Ambiwalencja

- Alternacja zachowań- naprzemiennosc
np. naprzemienne zbliżanie się i oddalanie od przeciwnika
- Nakładanie się zachowań- Alternacja zachowań
np. stretching szczura- tylne łapy zakotwiczone, przednie łapy idą w przód

Przeniesienie

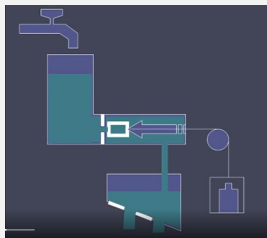
np. kiedy szef jest wściekły, czujesz zarówno strach i agresję, więc nie odpowiesz ani ucieczką, ani atakiem. Kiedy szefa nie będzie, a wściekłość pozostanie, zaatakujesz obiekt, który nie wzbudza lęku.

Przerzucenie

np. chomik w klatce nie może zaatakować ani uciec, więc sfrustrowany przerzuca popęd higieny i zaczyna się czyścić

W sytuacji gdy osobnik motywowany jest dwoma lub więcej działającymi z równą siłą popędami, które prowadzą do wykluczających się zachowań, dochodzi do konfliktu popędów.

Model psychohydrauliczny Lorenza

Konrad Lorenz

Badacz zachowania zwierząt i teoretyk. Nazista.

Konrad Lorenz (cont)

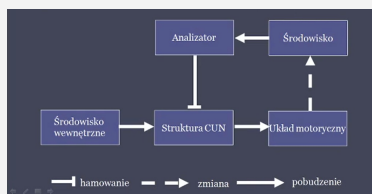
Model psychohydrauliczny

1. Zbiornik: płyn=popęd
2. Zaworek, sprężyna i szalka: o przelaniu płynu decydują dwie siły- ciśnienie wywierane przez płyn (ilość) i obecność ciężarka
3. Korytko z pochyłym dnem i tyłoma otworami, ile jest etapów zachowania instynktownego: jeśli mało jest popędu, nie dojdzie do wszystkich etapów

Zasada kwantyfikacji

Siła ośrodkowego pobudzenia uruchamiającego działanie popędowe jest sumą pobudzenia wewnętrznego (popędu) oraz pobudzenia będącego efektem działania stymulacji zewnętrznej

Model J.A. Deutscha

Oparty na analizatorze sensorycznym przetwarzającym nadchodzące ze środowiska zewnętrznego i wewnętrznego.

Model Lorenza lepiej się sprawdza jako model wyjaśniający proces uruchamiania zachowania, natomiast Model Deutscha lepiej wyjaśnia proces hamowania

Popędy- zachowanie ukierunkowane

1. Indukują ogólne pobudzenie ruchowe
2. Ułatwiają jedno zachowanie przy jednoczesnym hamowaniu innych
3. Odpowiednio modyfikują percepcję
4. Ułatwiają uczenie się
5. Są **spowinowacone**- występują w odpowiednich sekwencjach- łańcuchach

Łańcuchy zachowań

zachowania przygotowawcze (apetycyjne)
-> ogniwo końcowe (działanie spełniające)

- Kolejność zachowań apetycyjnych jest sztywna
- Łańcuch może być przerwany

Komponenty zachowania spełniającego:

1. Sztywny wzorzec zachowania
2. Składowa orientująca- ukierunkowuje wzorzec reakcji

Instynktowne zachowanie pluskolca

